

احمد راہی ہوئی 12 نومبر 1923ء نوں امرتسر وچ پیدا ہوئے۔ ایہناں دے والد صاحب داناں خواجہ عبدالعزیز سی تے اوہ شالاں دا کاروبار کر دے کن۔ احمد راہی داناں پہلاں غلام احمد رکھیا گیا بعد وچ خورشید احمد رکھ دتا گیا۔ پر علم تے ادب دے میدان وچ اوہ احمد راہی دے ناں نال مشہور ہوئے۔ 1942ء وچ میٹرک دا امتحان پاس کیتا۔ ایم اے اوکالج امرتسر وچ بارہویں کلاس وچ سن کہ آزادی دیاں تحریکاں وچ حصہ لین پاروں کالج وچوں کڈھ دتے گئے۔ شالاں دے کاروبار دے سلسلے وچ کلکتہ چلے گئے۔ قیام پاکستان دے ویلے امرتسرتوں لاہور آگئے۔ کچھ عرصہ ”سویرا“ دے مدیر رہے۔ فیر 1954ء وچ فلمی دنیا دا رخ کیتا تے فلماں دیاں کہانیاں تے گیت لکھ دے رہے۔

احمد راہی دے سکے مامے صادق امرتسری اک چنگے شاعر سن۔ اوہناں دی صحبت وچ رہ کے راہی صاحب وی شعر آکھن لگ پئے تے میٹرک دے دوران اُردو شاعری دے حوالے نال پچھانے جان لگ پئے۔ قیام پاکستان دے نیڑے تیزے پنجابی شاعری وی شروع کر وئی۔ اوہ پنجابی دی جدید نظم دے بانیان وچ شمار کیتے جاندے نیں۔ اوہناں دیاں پنجابی نظماں دا مجموعہ ”ترنجن“ کئی واری پاکستان تے بھارت وچ شائع ہو چکیا اے۔ ایس مجموعے وچ نظماں، کچھ گیت تے بولیاں شامل نیں۔ ”ترنجن“ دے دو حصے نیں، پرایہناں وچ اک ارتقائی وحدت موجود اے۔ پہلا حصے وچ اک داخلی اٹھان اے جس وچ اکھر تے ملوک جذبے نیں، پر اخلاقی ذمہ داری دا احساس وی موجود اے۔ دوجے حصے وچ ہجرت دے چھوڑے دے گیت نیں۔ ایس وچ چھوڑے وچ ادس کڑی دے دین وی شامل نیں جیہڑی مایاں دے گھروں دوسوہرے گھر نر جاندی اے تے 1947ء دے فساداں دے دوران مایاں توں وچھڑن والیاں دھیاں دے نوچے وی شامل نیں۔ احمد راہی دیاں نظماں تے گیتاں وچ وچھوڑے دے درد دا بڑا ڈونگھاتے سوز بھریا اظہار لہند اے۔ احمد راہی نے اپنیاں نظماں وچ پنجابی لوک گیتاں دے انداز نوں سامنے رکھیا اے۔ زبان شہری پنجابی ورتی اے۔ تے اوہناں دا اپنا اک سلیس، سدھاتے اثر کرن والا بیان دا ڈھنگ اے احمد راہی 2 ستمبر 2002ء نوں اپنے اللہ نوں جالے۔

نواں نواں بُور

اَجے نواں نواں امیاں نواں بُور

اَجے ہونٹاں وچ اَن چھوٹیاں کلیاں دے رس
 اَجے باہواں وچ سجریاں شاخاں دی ہلور
 اَجے اَن کھڑے پھلاں جیہی ہاسیاں دی دکھ
 اَجے نوراں وچ چڑھدیاں پیٹگاں والا زور
 اَجے مائیے، پُے ڈھولیاں دے نئے نئے رنگ
 اَجے دلاں وچ سدھراں دا سٹا سٹا شور
 اَجے ترنجباں وچ ککلیاں گدیاں دے چاء
 اَجے پیلیاں وچ پیلاں پُون سکھتے نہیں مور
 اَجے ساہواں وچ سہیلیاں دے ساہواں دی ہواڑ
 اَجے سہیلیاں ای چن تے سہیلیاں چکور
 اَجے کنڈھیاں دے نال نال کھڑیاں میں بیڑیاں
 اَجے دُور بیڑیاں توں جھلاں دور

اَجے نواں نواں امیاں نواں بُور